

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

OSZEMŁANY

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

To ciekawe słowo używane było już w XVI i XVII w., na co wskazują poświadczenia tekstowe. Posługiwał się nim Mikołaj Rej, opisując istoty odznaczające się kontrowersyjną urodą lub niezbyt atrakcyjnym wyglądem: „niewiasta odrana, chuda, blada, straszliwa, szpetnie oszemłana”, „krzywy nos, oszemłana broda, by też i ku wilkowi podobna uroda”.

OSZEMŁANY to zatem ‘niechlujny, nieładny, wyglądający nieświeżo, nieporządnie’.

Prawdopodobnie jest to kalka semantyczna – „mieszczkańskie przyswojenie”, jak to określa prof. A. Bańkowski – z dawnego niemieckiego *beschtimmet*, dosłownie ‘opleśniały; pokryty pleśnią’.

Ciekawi jesteście, czy znacie określenie OSZEMŁANY, czy przetrwał on jeszcze w jakichś zakamarkach regionalnej polszczyzny?